

deremot användas till kostsamare brobyggnader, nya landsvägars anläggande eller de förhandenvarandes förbättrande m. m.,

N. B.

Men då Hans Kejs(erliga) Majestät ansett, att denna så önskliga skatteomsättning likväl icke borde lägga hinder i vägen för genomförandet af de många nya företag till landets bästa, hvilka i det föregående blifvit förordade, samt å andra sidan funnit, att för närvarande en så hög inkomstskatt, att den skulle motsvara behovet för båda dessa ändamål, icke kan utan de skattskyldigas och isynnerhet landtbefolkningens alltför stora betungande landets invånare påläggas.

10

Hans Majestät har derföre låtit föreslå Ständerna en utväg till de nödiga medlens sammanbringande, som, enligt hvad exemplet i andra länder visat, på samma gång den tjenar att bereda statsverket förhöjda inkomster såsom en skatt på ett delvis skadligt öfverflöd icke bör blifva tryckande, medan den tillika måste verka derhän att hämma denna öfverflödsvarors missbrukande. Den nuvarande lagstiftningen för bränvinsbränningen har nemligen visat sig verka menligt för den allmänna sedligheten, att en reform i densamma blifvit nödvändig. En sådan har Hans Majestät ansett lämpligast kunna ske sålunda, att tillverkningen skulle frigifvas men beläggas med en så hög skatt, att varans pris och mindre tillgänglighet tillika skulle minska konsumtionen af densamma.

20

Ett härtill syftande lagförslag har derföre härjemte blifvit Ständerna förelagdt. Hans Kejs(erliga) Majestäts Nådiga önskan är, att Ständerna måtte taga detta förslag till de för ofvanuppgifna ändamål nödiga medlens anskaffande under öfvervägande, ||för att med ledning af det beslut, till hvilket Ständerna rörande denna fråga kunna fatta, afgöra äfven behöfligheten och utsträckningen af den föreslagna inkomstskatten;|| och vill Hans Majestät åt Ständerna fria disposition öfverlåta äfven denna bränvins skatt samt ställa de genom densamma inflytande medlens användande under Landtdagens kontroll.

30

Såsom Ständerna af här nedan upptagna beräkning öfver behof och motsedd inkomst skola finna, kan den omnämnda skatteomsättningen, om de af Hans Majestät föreslagna åtgärderna för landets bästa skola kunna vidtagas, endast i sådant fall komma i fråga, att Ständerna genom att besluta till bränvinstillverkningens högre beskattande bereda statsverket de rikare tillgångar, som kunna göra båda ändamålen vinnande möjligt; såsom också Hans Majestät tror sig med fast tillförsigt kunna förutsätta, att Hans Majestäts Finska undersåtar icke ens skola anse någon skattelindring önskelig, som vore förenad med sagde, så viktiga åtgärders tillbakasättande.

40

121 FINSKA FRÅGAN OCH NÅGRA PROPOSITIONER OM SÄRSKILDA ÄRENDEN OCH STÄNDERNAS PETITIONER UNDER LANTDAGEN 1863-1864, KONCEPT

HUB, JVS handskriftssamling

50

Finska frågan:

har mött ett temligen kompakt motstånd hos embetsmännen.

Icke blott för sina närvarande embetsbefattningar, utan äfven för

sina personer i alla befattningar, till hvilka dessa personer kunna befordras, pretenderar man att utgöra undantag från allt, som kan föreskrivas.

Äfven i universitetets konsistorium har en pluralitet, hvars ledare äro Estlander, Rosenberg och Palmén lyckats uppskjuta.

Den allmänna orsaken är hågen att förblifva obesvärad. Men dertill kommer delvis antagonismen mellan Skandinaviska sympatierna och Finska nationalitet.

10 Fara för lagskipningens säkerhet exsisterar icke mera, utan mindre än förut, då nu den muntliga förhandlingen är Finsk, men denna i protokollet öfversättes till Svenska. Klagan öfver origtigt protokoll är nu stor och allmän. Men när den muntliga förhandlingen på samma språk och med samma ord ingår i protokollet, så återstår endast mödan att lära förstå detta. Och härtill finnes längre tid och nödrum, än nu till den muntliga förhandlingens öfversättande vid dombordet.

20 Att åter ett Finskt kurialspråk icke kan bildas annorlunda, än genom praxis vid domstolarne och embetsverken, är klar sak. Det Svenska har bildats utan skolor och utan litteratur samt fortgått utan att Svenskan utgjort läroämne i skolorna. Finska läres och läses i dem sedan 20 år tillbaka.

||Åtgärd. Icke längre respit än till 1867 för början med Finska expeditioner;

Framförallt, att de som härefter tillträda tjenster äro förbundna underkasta sig allt, som förordnas.

För sådant ändamål lemnas domarbefattningar till vidare obesatta och emellertid förvaltad af Vikarier.

Hufvudsynpunkterna äro:

- 30 1:o Att regeringen har att välja mellan Svenskhetens uppehållande och understödet af den dagligen tillvexande Finska rörelsen;
2:o Att den senare tillhör tidens anda;

Speciela grunder:

- 1:o Att genom eftergift i de förberedande åtgärderna motståndet uppmuntras, och det Kejsersliga löftet tillintetgöres;
2:o Att ett anstånd af 10 år icke gör reformen lättare, än ett anstånd af tre år. Ingen enda nuvarande tjänsteman skall i förra fallet vinnlägga sig om Finsk språkfärdighet tidigare än tre år före den bestämda terminens utgång; hvarföre mellan början då och början nu icke är någon åtskilnad,
40 3:o Att emellertid nya individer skola inträda, på sagde 10 år ännu med samma Finska språkkunskap som de nu anställda; och icke heller någon af dem skall tidigare än ofvan sagdt förbereda sig på reformen;
4:o Att följden häraf skall blifva ett nödtvunget medgifvande af ytterligare uppskof.

50 Särskildt gäller om universitetet: att specimina på Finska äro tillåtna och skola bedömas af alla professorer i fakultet och konsistorium.||

härmed sammanhänger i princip

Proposition till Ständerna angående tjensters indragning

Nemligen Ständerna understöda den styfhet, hvilken äfven i Finska frågan gifvit sig luft.

Detta kommer af önskan att i embetsmännen hafva oppositionens stöd, NB genom deras sakkännedom, hvori det eljest står klent till.

Grundlagen ger säkerhet för afsättning utan ransakning och dom. Detta är blott delvis väl; ty administrationen borde vara afsättlig. Men med embetsmän, som icke ens kunna mot sin vilja förflyttas till annan befattning under bibehållande af löneförmonerna, är en Styrelse svag och har odugliga redskap. Opposition böra de aldrig få drifva. Befordrans afstängande är medlet, att lära dem detta. Nu motarbete t. o. m. Styrelsens ledamöter vid landtdagar Regeringens propositioner, hvilka de sjelfva handlagt, kanske tillstyrkt. Sådant är mer än förlätlig politisk oskuld, en såbeskaffad Styrelse ett respons.

10

||Åtgärd:

Författning utan Ständernas hörande, dock kanske ej genast. Grundlagens stadgande om oafsättlighet kan ej röra nytt uppdrag i st. f. gammalt, »Hörsammandet af bud och befallningar», som i Tjensteeden lofvas.||

Propo(sition) ang(ående) Bankens öfvertagande

20

I Ständernas utlåtande är H:s M:ts redan gifna befallning ang(ående) mottagandet af Hypoteksföreningens lån och silfverutvexling från den dag Senaten bestämmer helt och hållet ignorerad.

I stället föreslås statslån för ändamålet och silfverutvexling från den dag Bankfullmäktige föreslår.

Sådant här är enfald. Skulle Hypoteksföreningen icke få pengar, så är det det rätta, att lån sker för jernväg, hvarå ränta och amortisement garanteras genom det å bränvinsskatter för ändamålet bestämda anslag 450 000 R(ube). Benken behöfver endast få indraga 1 å 1 1/2 miljon å detta lån, för att kunna börja silfverutvexling.

30

||Åtgärd:

1:o Banken öfverlemnas icke åt Ständerna förr än myntreformen skett.

2:o Derefter få bankfullmäktiga och Proposition endast det »inseende öfver Bankens förvaltning som Senaten hittills utöfvat». Men icke de(ss) rättighet att förändra om som i § är Senaten tillagd,

3:o Primitiva fondens indragning till sedelutgifningsfond medgifves icke. Kan den för jordbruket umbäras, användes den till förlagslån på längre tid i allmänhet – med amortering; ty detta är för landet ett behof. Hypoteksfonden har sett stort belopp sådana lån utestående, som icke kunna indragas, utan hvilkas omsättning till amorteringslån är nödvändig||

40

Men Ständernas yrkande, att silfverutvexlingen skall bero af Bankfullmäktige skulle, om det gillas, lägga saken i deras till 3/4 delar okunniga hand.

Äfven i öfrigt innehåller Ständernas beslut punkter, som ingalunda kunna godkännas. I detta afs(ee)nde åberopas ödmjukast mitt utlåtande till Senatens protokoll, isynnerhet ang(ående) a) primit(iva) fonden; b)

50

Propo(sition) an(gående) Privatbanker

Ständerna hafva inskränkt dessas sedelutgifning på ett sätt, som icke

kan vidhållas. Åberopas utlåtande till Senatens protokoll.

Redan i Propo<sition> § 4 fel:

Grundkapitalet får ej förminskas mera »i större mon» än att återstoden – med 10 % öfverstiger förbindelser af alla slag». Härigenom hindras mottagandet af depositi<one>r, som är hufvudsak.

||Åtgärd: Allm<änna> lönsättning kan utfärdas; men koncession icke ske förr än Finska Banken öppnats till silfverutvexling.(?)

10 Kunde likväl ske med förbindelse att anskaffa silfver och hålla i beredskap, tills för utvexling||

Propo<sition> an<gående> anslag för folkskolor, jernvägar

Ständerna hafva begått det oerhörda felet att behålla husbehofsbränningen till 1:a Jan<uari> 1866. Derigenom hafva alla åtgärder blifvit uppskjutna på ett helt år.

20 Dessutom innehöll tyvärr Regeringens proposition att 1/4 del af bränvinsskatten skulle anslås åt kommunerna. Redan i komiteen var dock fråga väckt att anslå beloppet åt länen, och detta ingick i det alternativa förslaget. Ständerna hafva bestämt sig för det förra, d. v. s. för medlens (345 å 400 tusen rubel) bortpluttrande till dagens behof, medan anslag för länen skulle kunnat användas till företag af varaktigt gagn i <synner>het för jordbrukets upphjelpande.

Vidare är 1 miljon mark af Ständerna bortkastad åt bränvinsbrännarna (185 000 hemman ungefär, utom städerna). Det kommer att göra 4 å 5 mark på hvarje hemmansinnehafvare.

Denna liderliga hushållning skall hjälpas genom lån för jernvägarne.

Den har sitt komplement i anslagen för fyrbåkarne, af hvilka skola byggas äfven hamnfyrar för ett par dussin fartyg årligen.

30 Att beklaga är också, att Tammerfors jernväg ställts i främsta rummet. Lahtisvägen skulle kunnat på tre år göras färdig endast med Ständernas anslag. För Tammerforsbanan fordras dertill 5 år.

||Åtgärd

Jernvägslån kan icke tagas, emedan annuiteterna till utlandet redan uppgå till ■■■■ och när Hypoteksföreningen gjort sitt lån till ■■■■ mk. Ett större belopp utländskt valuta kan vår handel icke årligen inbringa.

40 Endast i händelse Hypoteksfören<ingens> lån ej blir af, vore det möjligt upptaga ett mindre jernvägslån, om nemligen Banken genom dess indragande får börja silfverutvexling.

För sådan händelse måste förberedande åtgärder för jernvägsbyggnaden företagas, så att början kan ske redan i höst.

Att öfverlemna företaget åt nuvar<ande> Öfverstyrelse för Väg <och> Vattenkommunikationerna är att lemna det åt okunnigheten och oerfarenheten. Gener<al> Stjernvall är utan tvifvel den enda dugliga ledare af arbetet.

50 I annat fall behöfvas förberedelser först 1865, dock vore möjligt att få låna 2 miljoner mk af Hypoteksfören<ingens> deposition i Banken, och att betala den genom lån af anslagen för folkskolor och fyrbåkar, hvilka icke behöfva utgå genast till antaget belopp.||

Bevillningsstadga: gäller 1865–67.

Taxering för inkomst äfv<ensom> af jord.

Utländningar för affairer äfv<en> 3 dag<ar>

Bolagsdividender

E⟨xempel⟩ bevillning på { kort 60 p.
Öl 5 p. p⟨er⟩ kanna

Inkomst i 500 mk för.

t. o. m. 5 000 – 4/5 %

10 000 – 1 –

Öfver 10 000 – 1 1/5

||Bättre:

Fyrbåkar	119 143	10
Lahtis	2 166 666	
Walkiak⟨oski⟩	85 146	
N⟨ä⟩sij⟨ärvi⟩	223 333	
Uleå	33 333	
Idens⟨almi⟩	66 974	
	<u>2 694 595</u>	
Hvaremot, emedan kreditivet osäkert endast	1 800 000	
Bevilln⟨in⟩g	610 000	
Lån af folkskol⟨a⟩	200 000	20
	<u>2 610 000</u>	
	931 595	
	<u>3 694 595</u> –	

Proposition om bränvinsbränning 10 år *** 1 Jan⟨uari⟩ 1866

Artikel I Om Rättighet o⟨ch⟩ skatt

II »Torde erhålla följ⟨ande⟩ lydelse» »Tillsyn vid bränning förselås underdån⟨igst⟩»

III Försäljning »derest blefve nådigst godkända» 30

IV Forsling & upplag. »underdån⟨igst⟩ föreslå»

V Ansvar &c. »derest nådigst godkänna»

VI Allm⟨änna⟩ stadganden

»torde erhålla följ⟨ande⟩ lydelse»

Fördelning af inkomsten	6 830 000.	
Ersättn⟨ing⟩ för Besperandet	660 000	
1/4 af 6 220 000 till kommun⟨erna⟩	1 555 000	
Ytterligare till kommun⟨erna⟩	1 000 000	
Kontrollen – –	300 000	40
Fängelserna – –	600 000	
Kommunikationerna – –	1 800 000	
Donationsgodsen – –	200 000	
Kreditiv för missvext – –	500 000	
Bro- och skattfogdeaflö⟨ning⟩ –	100 000	
S⟨umma⟩ mk	6 715 000	
fördelad på länens invån⟨are⟩		
deraf 1/8 till Hushållningssällskapena		
Fördeldt enkligt mantal		
100 inv⟨ånare⟩ i stad = 1 mantal.		50

Proposition ang⟨ående⟩ *Finlands Bank*

N. B. 1) Att anslag 44 000 R⟨ube⟩ komme att utgå endast till slutet af nästa landtdag.

N. B. 2) Deremot komme statsverket af att bidraga till förvaltningskossnad.

N. B. 3) Bankfullmäktige förslag till direktörer utan besvär

d:o Vikarie föreslås i hvarje fall

d:o Utlåtande vid besättandet af tjenster, till hvilka H. M:tt ekler) Senaten utnämner.

N. B. 4) Revisor(erna) förrätta revision.

N. B. 5) Lag stiftas enkligt) Regeringsformen § &c. mellan landtdag af M:tt »i öfverensstämmelse med» fullmäktiges utlåtande, att gälla till nästa landtdag.

10

a) – Förstärka valuta »genom förändrad organisation af grundfonden»! Nemligen) Primit(iva f(onde)ns indragning (åberopas Reglem(entet) 1811)

– förena sedelutgifningen (!) genom enkelt belopp sedlar mot fordringar i utlandet.

– lån till 8 milj(oner) mark. Regeringen får »garantera på Ständ(ernas) vägnar» (?) d. v. s. af statsverket upptagas och åt Banken öfverlåtas N. B. på fullmäktiges framställning.

20

b) Silfverutvexling bero(kt) af Fullmäktiges och regeringens »samstämmiga beslut». Likaså alla åtgärder för ändamålet.

Bankfullmäktige) = förut Senaten bestämma

1:o Om kassakrediter (1859 § 5)

2:o – deposition (d:o § 48)

3:o – insättningar (d:o § 55)

4:o & 5:o Hypoteks- o(ck) diskontoränta (1859 13 April) §§ 26, 27 o(ck) 33).

30

||N. B. Propos(ition) »utöfvar det inseende öfver förvaltningen»||

6:o – Presidium (d:o § 39)

7:o – Afskedföring (1880 § 35)

8:o föreskrifter för ordning &c.

– Finanschef ej presidium) –

– Obligationers värde

– hypotekslån öfver 1 000 R(ube)l af ***

N. B. Högsta lån till en person (!) ur båda fonderna 200 000 mk. Fullmäktige derutöfver.

40

– inrättandet af vexelanstalter o. s. v. (1859 § 2) endast på fullmäktiges förslag.

Instruktion obesedd.

Propos(ition) om Bevillning.

Anslag 1:o Folkskolor) 390 000 mk p(er) år 1 170 000

2:o *Fyrbåk(ar):*

Skälskan 139 941

Fyrfart. 72 400

50

(Weksöro)

Wargögr(un)de)t 145 108

Marjaniemi 76 799

Säbbskär 88 872

Ulkokalla 63 632

*** 41 600

***

Skålgrund 78 538
702 890

3:o Jernväg:

Tammerfors 9 244 892
Lahtis – 5 860 000
Wesijärvi – 640 000
15 744 892

4:o Kanaker:

Walkiakoski 255 440
Näsijärvi 680 000
Uleå elf 100 000
Idensalmi 200 984
1 236 364

5:o Pelso 76 000

6:o Odlingslån 86 600 år(kigen) 259 800

7:o *** 179 650

MK 19 369 602

Häremot lån 18 000 000

Bevillning 1 000 000

Men då 1 800 000 anslagna egentligen till kommunikationerna,
hvilka fyrbåkar på ***.

Anslås kunde:

Skälskan 139 941

Walsö 72 800

Wargögrund 145 108

***

Hvarigenom till 2 175 704

fås 15 153

Lån af folkskolor 200 000

– kreditivet 50 000

***

Liquid

Inkomst per år:

Af brännvinskatt för kommunikationer 1 800 000

Af Bevillning 1 000 000

*** af 390 000 610 000

mk 2 410 000

Utgift för år:

Fyrbåk per år 234 296 2/3

Tammerfors jernväg 3 081 630 2/3

***

för Tammerfors-Rut 2 175 704

3 år

6 527 112

Deficit 2 717 780

9 244 892

10

20

30

40

50

Proposition om Kyrkolag.

Om öfvergång t. v. fr. Lutherska kyrkan.

Proposition angående aflöningen

Komittén till nästa landtdag.

N. B. Presterskaps reservation angående tionden.

||Ej statsaflöning. Hindras dissenterande församlingars bildande. Nemligen nuvarande Koppar &c. till statsverket. För ny församling nya koppar.

Bör öfverlemnas åt församlingarna. Kassa för kyrka och presterskap. I framtiden för disposition.
Ej förmynderskap.||

10 Proposition angående donationerna

Kommission på ort och ställe för rättsfrågor.
Utredning angående lösens belopp.
Undertiden hvarken förhöjda utlagor eller afhyrning.
Lösena och obligationer betalbara äfven i Petersburg.
I öfrigt = Päragrafen

||Men i hvilket mynt? Hvarifrån Ryskt.||

20 Proposition Om författning angående dråp utan uppsåt att döda &c.

§ 1 »med berädd mod» – tukthusstraff från 8 à 12 eller på lifstid – »af hastigt mod» från 4 till och med 8 år.

Om »till vrede retad» från 2 t. o. m. 4 år.

||farlig latitud Likaså § 21.

»retad» nästan alltid och då blott två år. Betyder ingenting för dråparena i Wasa län.||

30 Allmän anmärkning: Hvad är tukthusstraff.

Ingen civilklagan och ersättning åt efterlevande, enka och barn. Icke heller för svår kroppsskada, »förlust af talförmåga, syn, hörsel». § 4.

§ 3 »Dröjsmål med begagnande af botemedel» – »vårdslöshet eller oskicklighet vid dess användande»

||Beroende af andra, än den sårade. Hvem skall draga försorg derom? – Oskicklighet läkarens? – Gerningsmannen ej skyldig skattebotemedel och vård?||

40 Ständers d:o »eller genoms vällande» – »såsom baneman ansedd» (hvertill nödigt? Straffet är utsatt, gerningen må då vara dråp eller misshandel) – alla redigeras.

Proposition Om författning angående envig

Skräp – om ej meningen att uppmuntra.

Proposition Om fiskerinäringens upphjelpande.

2:o »en famns djuplek»

Ständerna äfven i »större insjöarna»

50 ||men om icke alls ett så stort djup? – Om i vikar, strandengar utom näsen sammanstöter? Strandrätt i insjöar öfverhufvud.||

Proposition Angående egostyckning och jordafsöndring

Ständerna § 1. bekänthet tre personer.

||Irländsk potatiskultur – Här i landet ännu.||

//inga fabriksvexter – ingen fabriksbinäring – skatt endast af jorden.

N. B. »husbehof». Ty hvarken skog ekler fiske till afsalu = stadig inkomst. Tvärtom.//

Förordning 1 mars 1852 – tilkomst af »åker, äng, skog och fiske».

Proposition Om enskilda Banker.

10

Ständernas ändringar öfverhufvud antagliga för § 2 Adels och Bondeståndets förslag.

§ 3 1/4 Valuta.

//N. B. Valutan får ej förminskas.//

§ 11 Säkerhet för sedelutgifning »intecknade säkra skuldsedlar».

20

//N. B. Utmyntning af hus och jord – Komme att användas hvarjehanda för kreditiver och lån erhållna inteckningar.

Deremot inteckningssäkerhet för bankens egna räntebärande obligationer.//

Allmänna Anmärkningar (§§ 4, 10 & 11) – Grundkapital 10 % utöfver alla förbindelser (inklusive depositioner). Genom grundkapitalets inbetalning i Obligationer, som deponeras, kan sedelutgifning utan inteckningssäkerhet komma till stånd. Säkerheterna för utgifna lån garanti för depositionerna.

30

Men § 4 i Propositionen måste ändras. Grundkapitalet får icke alls förminskas. Eljest depositioners mottagande jemte sedelutgifning obetydlig. Detta dock hufvudsak – bör vara obegränsadt. Stadgar: grundkapital jemte öfriga säkerheter bör uppgå till 10 % utöfver förbindelserna.

N. B.) Nu: alla låntagare = grundkapital 10 %

Sedlar = grundkapital

Vidare stadgas: Depositioner ställda å vista ej öfver 10 % (20 % ?) af lånesäkerheterna – oberäknad kreditivsäkerheter,

40

Proposition om Handels och Näringsfrihet.

Moment e) Landtmannafartygs fraktfart. (Ständerna) »Lika rättigheter och skyldigheter med stadsmannafartyg» ||i afsende å befäl och bemanning – icke.||

//Kunde ej Författning genast utfärdas?//

Moment »Burskap för sjelfförsörjning i stad» (Ständerna)

50

//Kostnad och förskilda betungande afgifter.//

(Proposition) Betyg öfver skicklighet i stad och på landet för verkstads öppnande.

(Adel och Bondestånd): blott »i stad».

||Erfarenheten visat (i Preussen), att massor af konkurser i följd af kostnad och afgifter för verkstad och stor konkurrens utan nödig handtverks- och affärsskicklighet. Derföre inskränkes genom fordran på intyg öfver både kunskap i yrket samt i skrifva räkna och bokföring.||

Proposition angående Städernas kommunalförvaltning

Proposition enligt Ständernas förslag.

10

||Dock N. B.) 8:o och 9:o Huru förhållas med donerad stadsjord. I H:fors t. ex. till Magistratens aflöning. ?||

Proposition Om vattenledningar och *Vattenverk*.

Ständerna begära detaljerad lagförslag.

Proposition Om barnamord m. m.

20

§ 5 För lönnläggning »om ej kan utredas, att fostret blifvit med lif framfödt» – fängelse från 1 månad t. o. m. 1 år.

||N. B. Uppmuntran till lönnläggnings.||

§ 10 För utsättning »att fara för barnets lif ekler helsa var för handen» – ehuru ej skada skett – fängelse från 2 månader till 1 år.

||N. B. I jämförelse med föregående högt straff – öfver två månader fängelse.||

30

Proposition Om förmyndarevård

||In totum a tantum komplicerad och utan gagn.||

Proposition Om Egofred

§ 2 »för djuren ansvara» (!) för skada?

//N. B. Ständerna icke yttrat sig öfver grunderna.||

40

Proposition Om hållskjuts Vägar Brobyggnader
3:ne stånd. Föreslå skjutsning af all kronojordegare
d:o af all annan jord

Undantages nuvarande arrendatorer, innehafvare af kungsgårdar och boställe. d:o af lotshemman d:o nämndemän.

3:o Säggar, qvarnar, Fabrikar

Adel och Borgarstånd – Entreprenad förhöjd lego à 50 %

50

Prestestånd – förhöjd lego för alla 12 p. per verst
Bondestånd d:o d:o 16 p.

Tungan i närmare förhållande till skattetal.

N. B. nu minst 1/4 mantal.

//N. B. Dåliga skäl//

Vägar: Sågar m. m. i penningar.

Allmänna anslag förkastas.

Broar Afgifter af resande med hästskjuts.

Plogning (t. v.) gällande författning ?

Begäres: undersökning och nytt förslag,

Bondeståndets petitioner.

1:o (2) Talmans aflönande af statsmedel.

10

||Landtdagsordning.||

2:o (4) Grundskattens aflyftande.

komitté och proposition

||Proposition till motsvarande inkomst, skatt-perpetuel.||

3:o (5) Utmätningssauktioner på stället.

4:o (6) förordning 31 maj 1858 förklaras så att i arvodet för förrättningsman vid utmätning ingår äfven arvode för biträden.

5:o (7) Förhöjning af böter för skogsåverkan. Proposition härom.

6:o (8) Fogdars afskaffande; Länsmäns utnämning af Senaten med förhöjd lön.

20

7:o (9) Revision af författningen angående bruksrörelse och befrielse från kolningsskyldighet till Kautua.

8:o (10) Rättighet för arfvingar till kronohemman att lösa till skatta.

||högst billigt.||

9:o (11) Upphäfning af Moment 1 i Kungörelse 12 April 1858 angående Lagmans och häradshöfdings ränta tingsgästning och slottsbyggnadshjelp.

10:o (12) Anslag af 8 000 mk åt Finska Litteratur Sällskapet.

11:o (13) Provincialläkares bosättning på landet i centern af distriktet

30

12:o (14) Kanalisering af Pielis elf.

13:o (15) Förhöjning å landtmätarens löner,

14:o (16) Reform i författning angående svedjande

15:o (17) Domkyrkotunnor för Kuopio

16:o (18) Lasaretten i Torneå, Kajana Nyslott. Mottagning från andra län.

17:o (19) Upphäfning af §§ 64, 80, och 89 i Förordningen angående Lots och Båkväsendet 30 Mars 1837

18:o (20) Att aflöning i spanmål vid missvext får betalas enligt årets markegång

40

19:o (21) Lappdreg i Kuusamo vid 17 år – upphävas.

20:o (22) Finsk navigationsskola i Wiborg.

21:o (23) Forstväsendet och öfverloppsJordan Proposition

22:o (24) 1/8 Boupteckningsprocent till lasarett

23:o (25) Kronohemmanen i Wiborgs län likställas med öfriga. (Upphävas Förordning 9 Februari 1852.

24:o (26) Upphäfning af donationsgodsens skattläggning (Förordning 26 Februari 1828. Landtmätning Reglemente 15 Maj 1848)

25:o (27) Kapellförsamlingar befriade från underhållande af moderkyrka – Proposition 1 § 26 kapitel B. B.

50

26:o (28) Finskan kurialspråk – Förberedande åtgärder dertill.

27:o (30) Kostnaden för Grekers vittnesmål mindre.

N. B. Petitioner 1, 3 och 29 bortlemnade,

Prestståndet's *Petitioner*.

1:o Om sabbaten – förslag till nästa landtdagen gällande stadgar uppehålls till dess.

2:o Zigenare – statistiska uppgifter.

missionärer – af sällskap(en)

a) bosatta, om osedlighetstilhåll: öfvervakas af kronobetj(änter)

b) mantalskrifna, m. m. vagabunder, barnen i skola o(ch) underhållas

c) Vagabunder: missionärer

10 d) fängslade: barnen vårdas på statens bekostnad.

3:o Fånghuspredikanter: lön 3 000 á 5 000 mk. jemte rum o(ch) ved.

4:o Ordförandesk(ape) i fattigvårdsstyr(elserna) åt »pastorer» fria val, ej såsom i Kommun(ala) Lagen beroende af församlings o(ch) guvernörs pröfning.

5:o Lysning utan afvittring: ansvar endast skadeersättning – helst pröfning af domare.

6:o Inkomst fr(ån) vakanta sacellarier till pension o(ch) understöd åt obefordrade prester.

20 7:o Nyare kapellans o(ch) klockarebost(ällens) befrielse fr(ån) Kronotionage o(ch) ordin(arie) ränta.

8:o Förhöjda skolafgifters upphörande.

9:o Lön för skollärare i spanmål efter medelmarkeg(ång) högsta 150 t(unno)r H(ögre) Elementar(skolan) och Fruntimm(erskolan) 120 t(unno)r L(ägre) Element(arskolan) 80. Efter 10 år 25 % dereft(er) hvarje 5 år 25 %, så att efter 20 dubbelt. Hela lön i pension ef(ter) 30 år o(ch) 60 års ålder. Rektorerande: Gymn(asium) o(ch) H(ögre) Elem(entärskola) 40 *** läroverk 60, L(ägre) Elem(entarskolan) 20 t(unno)r.

10:o Extra ansök(ning) t(ill) imper(manenta) pastorater Skollärarynes upphv. Presters i Lappmark(en) o(ch) Sibirien bibehålles,

30 11:o F(ínska) språket i skolorna:

1:o i Finska landsdelar »hufvudspråk»;

2:o den i högre klasser Svenska i vissa ämnen. I Svenska orter tvärtom;

3:o universitetet alla lärare F(ínska)

4:o teoretisk och praktisk kunskap sk(är)pta fordringar för statens o(ch) kyrkans tjänst.

12:o Fullständiga läroverk i s(ynner)het T(ammer)fors.

13:o H(ögre) Elem(entarskola) Finsk i Joensuu. 3:e klass i Kexholm »och Karelen».

40 14:o Döfstumskolan i Åbo egen lokal.

15:o Provincialläkare m. m. nya stationsorter – apteken lasaretten i Kexholm.

16:o Barnmorskor – Elever 10 á 12 kostnadsfritt.

17:o Dårvård – propos(iti)on till nästa landtdag, om anstalt in i landet.

18:o Korrektionsanstalter i hvarje län. Af F. o. Arbetsh. medel, som ej till annat användes.

19:o Marknaden Onsdag, Thursdag Öfverflödiga indrages – Sträng polis

50 20:o Länsmän – lön 1 200 mk – oafsättliga – gymnasialkurs.

Adelns *Petitioner*

1:o Komitté för reorganis(ering) af *Militären*

Indel(ning) bibehålles alla ***

torp och Knektekontr(akt) o(ch) Resol(ution) 11 Jan(uari) 1757

När enligt Resoluktionen jordvidd enligt Åbo länskontor
 2:o Komittéer för forstväsendet.
 Nybyggaranläggning före kronoparkers afskiljande
 Skogstorprena – ej dagsverken
 Minimiprisen
 ||N. B. i bilagd akt mitt utlåtande i sak – komittéer obehöfliga,

Borgarståndets Petitioner.

1:o Upphörande af afgift till Unionsstatet för skogsprodukter –
 och beräkning enligt kubik fot. (1878)

10

2:o Lindring i straff för sjömäns rymning

1851 års författning upphäves

Proposition till nästa landtdag

3:o Likställighet af stads- med landtmannafartyg.

a) Ej på och afmönstring inför Magistrat – blott Sjömanshus

b) Ej manskapets besigtning

c) Ej fribrief oftare än redare ombytes

d) Tullkammarpass för inrikes fart blott som för landtman(nafartyg)

e) d:o vid inlastning i landthamn – Segkations Ordning §§ 85 och

86

20

f) Dylik inlastning för utrikes ort ej bevakning, utan tullkammare
 anlöpas – d:o 73 och 74

N. B. Om ej beviljas – frántages landt(anna)fartyg.

4:o Kommunikationen från Etseri till Alajärvi och (Esse å) – och
 Alavo Toivesi-Lappo å.

5:o Afskaffande af Boupptecknings %.

6:o Revision af författning om forstväsendet

7:o Högre Elem(entar) Skola i Ekenäs och socknen.

8o Utvidgning af Fruntim(mersskolan) i Uleåborg – Ny d:o i
 Björneborg,

30

Ständernas Allmänna Petitioner

1:o Rättighet till inträde i Hypot(eks)Fören(ingen) för jord(egendom)
 utan afs(ende) på värde

2:o Förhöjd pension för veteranerna.

3:o Inrätt(ande) af Statist(iskt) Embetsverk.

122 ANDRAGANDE TILL KEJSERLIGA SENATEN, RÖRANDE AFGIFVET FÖRSLAG TILL PROPOSITION OM FÖRBÄTTRADE KOMMUNIKATIONER.

40

HUB, JVS handskriftssamling

Då undertecknade, kommitterade i Åttonde Afdelningen för Landtdagspropositionernas redigerande, med afseende å Proposition till förbättrade kommunikationer omfattat den från öfriga kommitterades afvikande åsigt, att jernvägen borde såsom kommunikationsmedel föredragas framför ||större och kostsamare|| kanaler, samt i öfverensstämmelse härmed i frågan afgifvit särskildt förslag, har detta skett under den förutsättning att inför ständerna med någon sannolikhet må kunna ådagaläggas:

50

att bättre trädvaror bära transportkostnaden på de föreslagna jernvägslinjerna